

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **J. N.**, bývajúci v T., zastúpený JUDr. J. F., advokátom v T., proti žalovanému : **Š. P.**, bývajúci v D., zastúpený JUDr. L. P., advokátom v K., v konaní **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10 C 880/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. septembra 2012 sp. zn. 6 Co 113/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 353,72 € na účet JUDr. L. P., L., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom (v poradí štvrtým) zo 7. februára 2012 č.k. 10 C 880/1998-601 žalobu o zaplatenie 21 009,29 € so 17,6 % úrokom z omeškania od 1.1.1996 do zaplatenia zamietol. Taktiež zamietol žalobu o zaplatenie 12 334,03 € s 18,5 % úrokom z omeškania od 27.10.2008 do zaplatenia. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že účastníci uzavreli dňa 5.1.1993 zmluvu o združení za účelom spoločného podnikania. Zmluvu uzavreli ako osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia, t.j. ako podnikatelia v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 písm.d/ Obchodného zákonníka. Spoločne však podnikali od februára 1991 a dňa 12.3.1991 založili spoločný účet, na ktorý v zmysle znaleckého posudku G. č. X. zo dňa 10.9.2005 vložili celkový vklad, žalobca v sume 74 000 Sk, t.j. 2 456,35 € a žalovaný 70 000 Sk, t.j. 2 350,12 €. Dospel k záveru, že pokiaľ ide o nárok žalobcu na vydanie sumy 2 456,35 € (74 000 Sk) z titulu vkladu, tento nárok nemožno žalobcovi vrátiť, keďže tento bol spotrebovaný a fakticky ani právne neexistuje. Ak teda vklad účastníkov

úplne zanikol spotrebovaním v dôsledku činnosti združenia a ku dňu zániku už neexistoval ako vklad, na ktoré vrátenie by mali účastníci právo podľa ustanovenia § 841 Obchodného zákonníka nie je možné sa jeho vrátenia domáhať. Neprichádza do úvahy ich vrátenie a dotknutý účastník nemá nárok ani na peňažnú náhradu. Pokiaľ ide o druhý nárok na zaplatenie sumy 18 552,94 € z vykonaného dokazovania je zrejmé, že boli žalobcom použité na úhradu faktúr žalovaného (faktúry podľa tabuľky č. 2 a 3 znaleckého posudku č. X.), alebo na úhradu ďalších faktúr vystavených na meno žalobcu alebo združenia R. prípadne R. (tabuľky 4, 5 a 7 znaleckého posudku), ktoré však účastníci vzájomne neodsúhlasili a o ktorých nie je preukázané, že sa týkali spoločného podnikania. Ani tento nárok žalobcu nie je dôvodný z titulu, že žalobca nepreukázal, že sa jedná o nároky zo spoločného záväzku v zmysle ustanovenia § 840 v spojení s ustanovením § 830 ods. 2, § 511 Občianskeho zákonníka a podľa názoru súdu neunesol žalobca dôkazné bremeno v tejto časti. Aj keď účastníci podnikali spoločne od roku 1991 nemali uzatvorenú zmluvu o konzorciu v zmysle ustanovenia § 106 za až § 106 zc Hospodárskeho zákonníka od účinnosti Občianskeho zákonníka o konzorciu, a teda v zmysle ustanovenia § 360a ods. 3 Hospodárskeho zákonníka zmluva o združení vznikla dohodou o celom jej obsahu. Na platnosť zmluvy je potrebná písomná forma. V tomto období medzi účastníkmi neexistovala žiadna písomná zmluva, účastníci uzatvárali obchody len z prípadu na prípad bez zmluvy. V zmysle ustanovenia § 106 zc zákona č. 103/90 Zb., účastník, ktorý uviedol spoločný obchodný prípad musí po jeho ukončení predložiť ostatným účastníkom vyúčtovanie a doklady. Žalobca takéto vyúčtovanie a doklady o vykonanom obchode nikdy nepredložil, a teda nepodarilo sa mu uniesť dôkazné bremeno, čo sa týka spoločného podnikania. Súd v tejto časti žalobu zamietol nielen z dôvodu nepreukázania spoločného podnikania, ale z dôvodu premlčania nároku podľa ustanovenia § 391 ods. 1 v spojení s § 397 Obchodného zákonníka, nakoľko faktúry uvedené v tabuľke č. 2 a 3 znaleckého posudku č. X. G. pochádzajú z roku 1991 resp. 1992, pričom aj v rámci štvorročnej premlčacej doby boli tieto faktúry premlčané buď v roku 1995 alebo 1996 a žaloba bola podaná na prvostupňovom súde až v roku 1998. Pokiaľ ide o nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie sumy 11 525,37 €, ktorú na pojednávaní dňa 17.1.2012 rozšíril na sumu 12 334,08 €, ani tento nárok sa nepodarilo žalobcovi preukázať, teda že ide o záväzok zo spoločnej činnosti nakoľko ani v znaleckom posudku č. X. sa nenachádza doklad, ktorý by preukázal záväzok z tejto spoločnej činnosti. Žalobca nepreukázal, že by aj v tomto prípade išlo o záväzky zo spoločnej činnosti združenia, platná zmluva o konzorciu medzi účastníkmi v období roku 1991 a po 1.1.1992 do 5.1.1993 neexistovala okrem vzájomne odsúhlasených niektorých spoločných činností, a ani nevznikla a jej vznik

v priebehu konania ani žalobcom nebol preukázaný. V konaní pred krajským súdom vo veci žalobcu V.T. žalobca v celom rozsahu uznal záväzok v sume 516 675 Sk a aj týmto spôsobom žalobca preukázal, že sa nejedná o záväzok zo spoločnej činnosti.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. septembra 2012 č.k. 6 Co 113/2012-627 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení uviedol, že rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok vyhodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm.a/ O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm.e/ O.s.p., pretože nebolo preukázané splnenie podmienok v zmysle § 205a ods. 1 O.s.p., t.j. že by dôkazy predložené žalobcom v odvolacom konaní nemohol bez svojej viny označiť, alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa, alebo že by nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a zároveň nešlo o žiaden z prípadov podľa § 205 ods. 1 písm.a/, b/ O.s.p. ako je vyššie uvedené. Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 132 O.s.p. a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa riadil právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v uznesení č.k. 6 Co 211/2010-499 zo dňa 21. februára 2011 a zároveň nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Správne a zákonom zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami uvádzanými už v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci samej. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnejmu záveru, že vklad žalobcu vo výške 74 000 Sk bol spotrebovaný v dôsledku činnosti združenia, fakticky ani právne teda neexistoval ku dňu zániku združenia, preto žalobca nemá právo na jeho vrátenie. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok nad sumu

74 000 Sk do sumy 632 926 Sk, t.j. 558 926 Sk (18 552,94 €), tento správne súd prvého stupňa posudzoval ako nárok na vyporiadanie spoločných záväzkov v zmysle ustanovenia § 840 OZ v spojení s § 895 ods. 2 a § 511 OZ, pretože ide o finančné prostriedky z účtu žalobcu použité na úhradu faktúr žalovaného (faktúry podľa tabuľky č. 2 a 3 znaleckého posudku č. X., č.l. 109). Všetky faktúry uvedené v tabuľke č. 2 a 3 vyššie uvedeného znaleckého posudku (č.l. 109 spisu) boli vystavené na meno žalovaného a žalobcom boli uhradené z jeho účtu, teda nie zo spoločného účtu združenia v období od 24.6.1991 do 15.1.1992 v celkovej sume 1 165 782,80 Sk, t.j. 38 699, 90 € (z čoho 1/2 predstavuje 19 348,45 €). Napriek tomu, že tieto faktúry boli vystavené na meno žalovaného, uhradil ich žalobca zo svojho účtu, a teda je možné uzavrieť, že ohľadne týchto faktúr došlo k odsúhlaseniu účastníkov konania v tom zmysle, že išlo o ich spoločné záväzky. V tomto smere preto aj znalec nepožadoval osobitné odsúhlasenie týchto faktúr účastníkmi konania. záväzky z vyššie uvedených faktúr boli záväzkami spoločnej činnosti a pretože žalobca, ktorý uhradil solidárny dlh sám zo svojho majetku mal právo na vyporiadanie so žalovaným ako solidárnym dlžníkom v zmysle § 511 OZ. Keďže žalobca uhradil záväzky z faktúr uvedených v tabuľke č. 2 a 3 znaleckého posudku v období od 24.6.1991 do 15.1.1992, uplynula štvorročná premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu voči žalovanému v období od 26.6.1995 do 17.1.1996 (posledná z faktúr) a keďže žaloba bola podaná na súd až 4.6.1998 a žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, rozhodol súd prvého stupňa vecne správne ak žalobu v tejto časti, t.j. o zaplatenie 18 552,94 € z titulu premlčania nároku zamietol. Stotožnil sa aj so záverom súdu prvého stupňa ohľadne druhého z uplatnených nárokov, t.j. zaplatenia istiny 12 334,08 € v tom, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že ide o záväzok zo spoločnej činnosti združenia, teda o spoločný dlh účastníkov existujúci ku dňu zániku združenia, z ktorého dôvodu nie je možné vykonať jeho vyporiadanie v zmysle ustanovenia § 840 OZ v spojení s § 835 ods. 2 a § 511 OZ. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že účastníci konania spoločne podnikali už od februára – marca 1991, čo nakoniec výslovne potvrdil aj žalovaný (č.l. 222 spisu), hoci písomnú zmluvu o združení uzavreli až 5.1.1993. V zmysle úpravy účinnej od 1.1.1992 sa ani písomná forma zmluvy o združení v zmysle Občianskeho zákonníka nevyžadovala. Dôkazom o započatí spoločného podnikania v uvedenom období je aj založenie spoločného účtu 12.3.1991 a vklady oboch účastníkov na tento spoločný účet za účelom spoločného podnikania (žalobca vložil na tento účet dňa 12.3.1991 10 000 Sk a 3.6.1991 64 000 Sk, spolu 74 000 Sk a žalovaný vložil na tento účet 90 000 Sk z úveru a ďalších 20 800 Sk, spolu 110 800 Sk). Vzhľadom na tú skutočnosť, že nebolo vedené účtovníctvo združenia v zákonom

predpísanej forme a nie sú k dispozícii účtovné doklady o príjmoch a výdavkoch spoločného podnikania, nebolo možné ani znaleckým dokazovaním jednoznačne určiť, či jednotlivé faktúry uhradené z účtu žalobcu a teda nie zo spoločného účtu združenia R. sa (ne)týkali spoločného podnikania. Rovnako je to aj v prípade faktúr č. 109130 zo dňa 17.3.1992 na sumu 317 126 Sk a č. 109372 z 18.3.1992 na sumu 199 549 Sk, ktoré boli vystavené V. na odberateľa R. N. Na úhradu súm z týchto faktúr spolu s príslušenstvom bol zviazaný rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.1997 č.k. 4 Cb 12458/94-34, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.1.1998 výlučne žalobca, ktorý počas súdneho konania nárok uplatnený žalobou uznal. Tieto faktúry neboli odsúhlasené účastníkmi konania, nie sú zahrnuté ani v znaleckom posudku a žalovaný v súdnom konaní výslovne popieral, že sa týkali spoločnej činnosti účastníkov (č.l. 367 spisu). Faktúra od toho istého dodávateľa (V.) vystavená na rovnakého odberateľa (R. N.) z 18.11.1991 č. 117329 je prílohou znaleckého posudku na č.l. 181 spisu ako jedna z faktúr, u ktorej nie je zrejmé, či sa týkala spoločného podnikania a tiež nebola účastníkmi konania odsúhlasená v tom zmysle, že ide o záväzok zo spoločnej činnosti. Vychádzajúc z uvedených okolností aj s prihliadnutím na postoj žalobcu v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 12458/94, kedy sa nebránil, že ide o spoločný záväzok so žalovaným ako aj vzhľadom na jeho postoj v tomto súdnom konaní, ktoré je vedené od roku 1998, pričom uvedený nárok si uplatnil až rozšírením žaloby v roku 2008 a ani na účely znaleckého dokazovania uvedené faktúry znalecovi nepredložil ako týkajúce sa činnosti združenia, súd prvého stupňa správne uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočností, že ide o záväzok zo spoločnej činnosti združenia.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu do výroku, ktorým odvolací súd potvrdil zamietajúci výrok prvostupňového súdu týkajúci sa zaplata 12 334,03 € s 18,5 % úrokom z omeškania od 27.10.2008 do zaplata, podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm.a/, b/, c/ O.s.p. Uviedol, že pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.a/, b/ O.s.p., tak konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie. Touto vadou podľa jeho názoru je nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p., tak rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd vydal neodôvodnené a arbitrálne rozhodnutie

z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, prísne a formalistické, účelové, čo malo zároveň za následok porušenie jeho základných práv a slobôd. Rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a nelogicky právny záver. Navrhol v napadnutej časti zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania za dva úkony právnej služby, t.j. prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k dovolaniu v sume 707,45 €, ktoré tvoria jednak úkony právnej služby, režijný paušál a DPH.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm.a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj

so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m.m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že

majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m.m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli. Zhodli sa na tom, že nebolo preukázané, že ide o záväzok zo spoločnej činnosti združenia, teda o spoločný dlh účastníkov existujúci ku dňu zániku združenia, z ktorého dôvodu nie je možné vykonať jeho vyporiadanie v zmysle ustanovenia § 840 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 835 ods. 2 a § 511 Občianskeho zákonníka (jedná sa o nárok, ktorý je predmetom dovolania 12 334,08 €). Vychádzali z toho, že účastníci konania spoločne podnikali už od februára – marca 1991, hoci písomnú zmluvu o združení uzavreli až 5.1.1993. Dôkazom o začatí spoločného podnikania v uvedenom období je založenie

spoločného účtu 12.3.1991, vklady oboch účastníkov na tento spoločný účet za účelom spoločného podnikania (žalobca vložil na tento účet dňa 12.3.1991 10 000 Sk a 3.6.1991 64 000 Sk, spolu 74 000 Sk a žalovaný vložil na tento účet 90 000 Sk z úveru a ďalších 20 800 Sk, spolu 110 800 Sk). Vzhľadom na skutočnosť, že nebolo vedené účtovníctvo združenia v zákonom predpísanej forme a nie sú k dispozícii účtovné doklady o príjmoch a výdavkoch spoločného podnikania, nebolo možné ani znaleckým dokazovaním jednoznačne určiť, či jednotlivé faktúry uhrádzané z účtu žalobcu a teda nie zo spoločného účtu združenia R. sa (ne)týkali spoločného podnikania. Tieto faktúry neboli odsúhlasené účastníkmi konania a nie sú zahrnuté ani v znaleckom posudku a žalovaný v súdnom konaní vyslovene popieral, že sa týkali spoločnej činnosti účastníkov. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalobcu).

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia vecí konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením vecí neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol (týka sa časti potvrdzujúceho výroku odvolacieho súdu ohľadne istiny 12 334,03 € s 18,5 % úrokom z omeškania od 27.10.2008 do zaplatenia) podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobca nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému a neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 3. decembra 2012 [§ 14 ods. 1 písm.b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vychádzajúc zo základu 12 334,03 €, kde jeden úkon právnej služby činí 287,14 €, k tomu náhrada za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 1 vyhlášky) vo výške 7,63 € a 20 % DPH (t.j. 58,95 €), čo predstavuje spolu 353,72 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová